

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ AGRONÓMICA.

DICTÁMEN MINISTERIAL SOBRE L' OLI ROUX.

Publiquém lo dictámen que ha emés lo Ministre d' Agricultura y Comers de Fransa sobre la eficacia del remey contra la filoxera, de que es inventor Mr. Aleix Roux. Recomaném eficasment als viticultors y agricultors en general la lectura d' aquest document.

París 7 de Maig de 1881.—Mr. Aleix Roux: M' haveu fet una súplica pera que vos remetés una copia del dictámen presentat per lo Comité central d' Estudis y vigilancia del departament de las Bocas del Ródano sobre 'ls resultats de las esperiencias que haveu emprés ab la ajuda del procediment que proposéu pera la destrucció de la filoxera.

Tinch l' honor de remétreos l' adjunt document accedint á vos-tres desitjos.

Se complau en oferirvos lo testimoni de sa mes distingida consideració. Lo Ministre d' Agricultura y comers.—*Tirard.*

PREFECTURA DE LAS BOCAS DEL RÓDANO

COMITÉ CENTAL D' ESTUDIS Y DE VIGILANCIA DE LAS BOCAS DEL RÓDANO.

Dictámen sobre una visita feta á M. Aleix Roux pera estudiar los resultats obtinguts per son Oli Mozambich.

Inmediatament després d' haver demanat al Prefet del departament de las Bocas del Ródano Mr. Aleix Roux, propietari d' un privilegi d' invenció del Oli Mozambich nomenat anti-filoxérich, carta que ha sigut transmesa per dit Prefet al Comité central d' Estudis y vigilancia de la filoxera del departament, demanant al mateix temps que s' estudií aqueixa qüestió, habeu decidit que 'l professor Heckel y 'l doctor Adriá Sicard anirian á visitar lo terreno dels esperiments de M. Roux, que está situat en Séon Saint-Henry y altres bandas.

Lo 9 de Setembre vostra comissió 's trasladá al domicili de Mr. Roux, qui li ha ensenyat lo privilegi en que consta la composició íntima del Oli Mozambich y s' ha posat á la disposició de vostres mandataris.

Nos hem trasladat á Estaque en la propietat de Mr. Gabelli, qui 'ns ha declarat qu' están á punt d' arrancar una gran extensió de ceps que 's consideravan com perduts, M. Roux li ha proposat tractarlos ab son Oli Mozambich, lo que fou acceptat. Se feren dos aplicacions de dit Oli y en tots los ceps en que aquestas s' operaren se veu gran cantitat de rahims trayent sarments de mes de quatre metros de llargada y d' un vigor extraordinari. Aquestos ceps treuhen fins al descubert gran número d' arrels ab tot y la presencia de la filoxera. Los sarments d' aquestos ceps tenen tal vigor que esbotzan la escórxa que 'ls cobreix. S' observa que sota d' aquesta pell que 's despren se 'n forma una de nova d' una forsa notable. Lo mateix propietari nos ha presentat ceps tractat per lo sulfuro de carbono, avuy casi morts, mentres que los que s' han tractat ab l' oli Roux han pres nova vida.

Habem visitat en lo mateix districte las plantacions de Mr. Puget que ocupan gran extensió. Sas vinyas, diu lo propietari, havian sigut tractadas per lo sulfuro de carbono, durant tres anys y semblavan mortas, quan al mes de Maig de 1879 foren somesas al empleo del Oli Mozambich fentse en lo mes de Janer del any 80 una segona aplicació. En l' estat actual aquestas vinyas ofereixen una vegetació robusta, de manera que produhirá una bona cullita, essent de notar que 'ls sobre-colls produheixen abundants rahims que no arriarán á madurar, pero que provan la potencia germinativa del cep. Segons nos diu lo propietari, la vinya no ha sigut ni adobada ni regada.

De retorn á Seon Saint-Henry nos dirigirem als camps de la propietat dels germans Roux. Tots están en bon estat. L' un d' ells tractat primerament pel sulfuro de carbono que no havia pogut vigorisarlo á pesar d' haverse empleat durant molts anys consecutius, avuy ofereix una vida ufanosa. Fácil es convencersen comparant los sarments d' avuy ab aquells en que 's feu la última poda. En los terrenos de Mr. Fenanil, en lo lloch dit la Tour de Saumatich, havent visitat una vinya que ha sigut tractada en lo mes de Febrer de 1880 y 'ls sarments presentan molta ufana.

Mr. Carvion posseheix una plantació de Garnatxa de tres anys presentant bon aspecte los ceps que han sigut tractats per l' oli Roux. En altre part de la mateixa finca hi ha una plantació tractada per lo método ordinari y altre per lo de Mr. Roux notantse immediatament lo millor éxit d' aquest.

Altres vinyas situadas en lo districte de Saint-Louis testimonian la bondat del procediment que recomaném.

Mr. Aleix Roux creyent que los sarments presos de vinyas tractadas segons son procediment y que ofereixen gran vigor «replantats» despres d' habuelas sumergidas en son oli donarian bons resultats, nos ha fet veure l' exit complert de son ensaig.

Lo modo de aplicar lo procediment Roux es molt senzill. Basta descalsar lo cep en los mesos de Janer ó Febrer de 15 á 18 centímetres untarlo ab l' oli Roux ab un pinzell en tota la part descalsada tenint cuydado no surtir may del terreno y vessantne una mica en la terra y tornar á tapar lo clot. Actualment está reconegut que basta un sol tractament per tot l' any.

Vostra comissió ha comprovat la presencia de la filoxera en las vinyas y no ha pogut seguir los esperiments, mes vist lo vigor escepcional de la vegetació y á pesar de que la ciencia está avuy en desacort ab los fets observats, demana que 's fassin nous esperiments en los camps d' ensaig dels Comitès departamentats y en las propietats de la escola d' Agricultura de Montpeller pera comprobar fets que si estiguessin perfectament demostrats prestarian un gran servey á la agricultura.—Marsella 1 d' Octubre de 1880.

Los dictaminadors: Dr. A. Sicard, Professor E. Heckel.

Adoptat per lo Comité en sa sessió celebrada en 19 d' Octubre de 1880.

Lo secretari; Dr. A. Sicard.

Per copia conforme: lo conseller de Prefectura fent las vegadas de Secretari General. (Firma illegible).

L' AMPURDÁ SENSE VINYATS.

Ab aquest títol, lo periódich de Figueras «El Ampurdanés» acaba de publicar un important article, que no podém deixar passar per alt y per aixó 'n volém transcriure alguns párrafos sense cap comentari. Comensa dihent:

«No hi ha que ferse ilusions: dintre de dos ó tres anys nostres vinyats haurán desaparegut en sa totalitat, y ab ells la felicitat de nombrosas familias que deuen son benestar á aquesta rica producció. Es necessari mirar ab ánimo seré las situacions per adversas que sigan pera sortirse d' ellas ab los menors perjudicis possibles. Problema ben plantejat, problema mitx resolt. La filoxera ho invadeix tot: en lo Nort com en lo Sur, en Orient com en Ponent, tot l' Ampurdá está invadit, y las tacas filoxèricas s' engrandeixen rápida y extensament. ¿Què fer en tal situació? ¿Hem d' encreuharnos de brassos, ó hem de lluytar?

...

Tres son los sistemas curatius preconisats á l' extranger, en Fransa especialment: *la submersió, lo sulfuro de carbono y 'l sulfo-carbonat de po-*

tassa; y com reconstituyents la plantació de ceps americans. Altres remeys se recomanan, tals com los tubos-Ronard, l' insecticida de Garrós, (composició de cals, sal y sulfat de coure) l' oli Roux y altres mes ó menos empírichs que no deuen mereixer la confiança que alguns los hi dispensan. Inventats casi tots á Fransa no compreném que no siga allá ahont primer s' acreditin avants d' importarlos á Espanya.

Dels tres primers, que han merescut esser acceptats pel Govern de la vehina República y per gran número de propietaris d' aquella nació, no es aplicable 'l primer porque aquí no hi han canals ni rius caudalosos, ni tampoch l' ultim per necessitar també gran quantitat d' ayguas. Tan sols lo sulfuro aplicat culturalment podria emplearse á l' Ampurdá; però s' oposa á que son us se generalisi son excessiu cost. Segons càlculs que hem tingut ocasió de fer, no baixaria de *50 pessetas any-als per vessana* 'l tractament del sulfuro á 25 ó 30 grams per metro quadrat, qual quantitat unida á la que presenta 'l sofre empleat pera combatre l' *oidium*, la busca de la *pirala*, los adobs, y 'l cultiu ordinari, representa una suma molt superior al rendiment de la major part dels vinyats, y no deixa benefici en los superiors.

Aixis las cosas, y sens que siga nostre ánimo desalentar als que guiats pel desitj de salvar sa propietat y de donar l' exemple al país, no volen rendirse sense agotar tots los medis de lluyta, nosaltres enteném que, si 'l govern no vé en auxili dels viticultors á semblansa de lo que passa en la nació vehina, lluny de llensar los estalvis, que gracias al bon preu obtingut avuy per nostres vins poden fer, (que llensarlos seria emplearlos en probas que la rahó y la esperiencia no abonin), los emplein en adobar bé sos vinyats, forçant sa producció ab los sistemas especials de poda coneguts. Tots aquells que pugan procurar-se cendras pera emplearlas solas ó barrejadas ab fems d' estable, no deixin de ferho, y 'ls que no pugan disposar de cap d' ells fajan ús de la cals escampada com medi pera fer assimilable 'l *mantillo* contingut en lo terreno. Es veritat que aixis s' empobreix la terra, pero si no 's gasta ara 'l *mantillo* ¿pera cuan lo guardarém?

Si 'l Govern s' interessés, com lo de la República vehina, pel bé de sos administrats, y aquets tinguessen mes iniciativa de la que acostuman, la cuestió variaria d' aspecte, porque ab ajuda del Estat podria lluytarse. La associació de diferents propietaris animosos deuria esser la base de la realisació del sistema francès. Formats allí 'ls sindicats segons las formalitats establertas, ab la intervenció del Prefecte y d' un enginyer, lo Govern concedeix una subvenció, creyém que de 50 per 100 del cost del tractament pel sulfuro de carbono. Unit aixó á las facilitats que dona la com-

panya del carril de París, Lion y Mediterrani venent lo sulfuro á baix preu, facilitant los bastons Gastine y 'ls envasos ab condicions ventajosas y concedint lo transport de tot aixó *gratis*, no es estrany que nostres vehins lluytin y obtingan bons resultats de sos esforços.

Uneixintse aquí á sa semblansa 'ls que sigan mes animosos; acudescan al Govern apoyats per las autoritats de la provincia; demanin també á la Diputació provincial que per sa part faja algun sacrifici; dirigessintse una vegada obtingut lo que 's desitja, á la Companya del carril de Barcelona á Fransa pera 'ls ports gratis del sulfuro, y doném l' exemple al resto d' Espanya de que las contrarietats, lluny d' acobardir als ampurdanesos, no fan mes que enardirlos y excitarlos á vencerlas.

En lo supost de que, ó per falta d' iniciativa dels viticultors ampurdanesos, ó per no accedir lo Govern á venir en nostre aussili, res fos possible repetim que lo mes acertat es treure tot lo partit possible dels vinyats mentres tingan vida, per medi d' adobs á base potássica y donantlosi 'l major número de brocadas que 's puga; ab lo ben entés que de rés serviria aquesta major producció, si, imprevisors los possehidors de vinyas, no estalviaban lo valor representat per ella pera dias de desgracia, ó no li donguessin un empleo lucratiu.

Ja 's compendrà que aquets consells no 'ls doném com suficients pera fer front á la situació que 'ns amenassa; lluny estem de creureho, y per aixó acabarem aquest article emetent una opinió que, de creurela encertada, desitjariam veurela apoyada pels que tenen mes autoritat que nosaltres en la materia.

Supost que tot siga inútil y que dintre poch desaparescan los vinyats quals son los medis mes conduhents pera reparar en lo possible la pèrdua que sufrirá 'l pais, y pera evitar la conseqüent emigració? L' estudi de las diferentes zonas del Ampurdá podria ser la base de que 's partís pera determinar las novas produccions ab que ha de substituhirse la dels vins; la confecció d' adobs adequats á la calitat de las terras y de las plantas cultivables deuria esser recomanada pera produhir mes y millor; y la escitació als propietaris de grans heretats á cedir petits camps als treballadors ja en arrendo, ja á censos, ja á plassos, contribuhiria á evitar en gran part los efectes de la pèrdua de las vinyas. Pera aixó creyém deuria obrirse un concurs al que acudirian á no dubtarho las personas mes intelligents; pero, careixent d' un Centro catacterisat pera emprendre y portar á cap lo pensament, seria precis que la Ajuntament ó diferentes corporacions posadas d' acort ho prengueran per son compte.»

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

LAS ARADAS.

A la acció fonamental de las labors ó del conreu per medi de las aradas que consisteix en fer la terra movedissa, se n' hi afegeixen d' altres de un ordre secundari: tals son la destrucció de las plantas danyosas; la possibilitat de barrejar ab la superficie una part del subsol, enquant aquest pot contribuir á millorar la capa arable; lo colgar los adobs y demás materias fertilisants.

L' efecte d' aquestas labors no es pas solzament remoure de costat la terra á fi de desmenussarla y posarla en estat de poder absorvir l' ayre y 'ls gasos fertilisants; sino també capgirarla de tal modo que las parts que están al fondo de la capa conrehuada passian á la superficie y vice versa. D' aquesta manera la capa superficial, sempre més fértil per sa exposició al ayre y consegüent descomposició de las materias orgánicas, se troba en contacte ab las arrels de las plantas, y la capa de sota, privada fa algun temps del contacte de la atmósfera, ve á reparar las pérduas que ha sufert baix l' acció absorbent de las arrels.

Las aradas que son uns dels instruments que verifícan aqueixas labors, per ser perfectas dehuen tallar ab igualtat lo fondo del soch

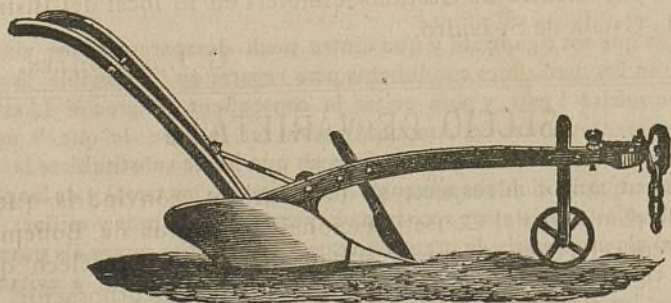

Fig. 131.—Arada Ransomes.

que fan quan treballan, voltejar ab uniformitat la massa de la terra, y deixar espay suficient en lo soch pera poder passar lo bestiar. Además tenen de satisfer las condiciones que se 'ls exigeix pera

que efectuin bé lo treball á que 's destinan, y pera la classe de cultius que deuen practicar, es dir se deu tenir en compte la acci-dentació, pendent y consistencia dels terrenos, lo gruix de la capa arable, la naturatesa del subsol, la llargaria de las arrels de las plantas objecte del cultiu; si hi ha ceps ó arbres fruyters en lo terreno, etc.

Una de las que convenen á nostra agricultura es la arada Ransomes, marca R. H. A. perque es una arada que fa lo soch rectangular, presentant gran superficie, circunstancia excel-lent pera que actui be l' ayre sobre la terra voltejada, y pera poder sembrar aqueixos terrenos á aixam. Aquestas aradas donan profunditat bastant y fondo adequat al desaygüe en los terrenos plans. Pera arrastrarlas basta una mula.

Las ditas aradas, encara que ja son conegudas y usadas per varios en Espanya, fa alguns anys, per desgracia no se han aclimatat prou á causa de la dessidia d' alguns pagesos.

No vull dir per aixó que tots deguian usarlas, no, perque en certs casos ne convindrán d' otras. La Ransomes citada convé á casi tots los que tenen terrenos plans, de bon sub-sol, y complementament exemps de ceps y arbres.

A Inglaterra ven aqueixas preciosas aradas la casa Ransomes, Sims et Head de Ypswich: á Barcelona las proporciona la casa Pfeiffer, y lo Centro de Gestions establert en lo local del Institut Agrícola Catalá de S. Isidro.

G. J. DE GUILLEN.

SECCIÓ DE VARIETATS

Aquí que tan poch respecte se té al arbrat, convindria que s' imités la conducta del Consell nacional de cultius de Bohemia, donant consells com los que resultan del següent decálech que pera us dels empleats forestals ha publicat aquella corporació:

1.er Debéu tenir fé en cada arbre, cada mont y cada bosch son altres tants escalons entre 'l terreno y la atmósfera, sense qual evaporació la terra mes fértil se convertiria en un desert.

2.ⁿ No pronunciarás la paraula *bosch* en vá, sino que procurarás que las miserables garrigas de propietat comunal se transformin en altres tantas ombrívolas y ben pobladas boscurias.

3.^r Reflexiona, oh mortal, que 'l bosch te satisfá la major part de tas necessitats; que la naturalesa ha lligat ta existencia ab lo bosch desde 'l bressol al sepulcre, y que á pesar de ta resistencia, ha fet que ton benestar dependesca de son desenrotllo

4.^t Honra al bosch en sos arbres. Cultiva y conserva 'ls boscos pera tos fills ab lo fi de que tant á tu com á ta descendencia vos probi bè en aquesta terra.

5.^t No matarás los aucells ni altres animals que s' alimentan ab insectes danyosos á las plantas forestals; ants mes bé procurarás ensenyar á tos fills que coneixian los animals perjudicials als boscos, y á que distingescan als enemichs d' aquets pera que destruhescan los primers y protegescan los segons.

6.e No tacarás lo terreno forestal ab cultius d' especies impropies á sas condicions; ants al contrari ensenyarás á tos fills las lleys eternas de la naturalesa, pera que cuan emprengan cultius, travalls de conservació y aprofitaments forestals se cenyescan sempre á ella.

7.^e No robarás cap arbre viu, ni fullaraca, ni rehina, ni altres savas vitals, ni rames verdas, ni escorxas, ni res de quant siga necessari á la vida del arbre.

8.^e No presentarás fals testimoni á profit de cap danyador, ni encubrirás á cap cassador furtiu; pel contrari, deurás posar en coneixement dels organs forestals ó de las autoritats judiciales cualsevol dany que observis, ab lo fi de que cada causant rebia 'l condigne cástich.

9.^e No cobdiciarás los productes forestals agens, ni anexionarás á ta butxaca 'l valor de productes dels boscos comunals.

10.^e No fajas talladas inconvenients, seduhit per falsas prometensas d' embaucadors fallassos, ni donguis oído ni t' avinguis á que trega fullaraca del bosch, ni á que los monts comunals sian subdividits.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

CENTRO DE GESTIONS EN L' INSTITUT AGRÍCOLA.—Que atesas las necessitats creixents dels pagesos y sas majors relacions ab los centros de població, necessita aquesta classe qui la secundi en la capital en sas reclamacions ó gestions de tota mena, está al alcans de tothom; y per aixó á instancia de molts socis del Institut consentí aquest en 1877 que s' insta-

lés en sa casa y baix sa protecció una oficina que gestionés tot lo que als propietaris pogués ocorrels, si be treballant sempre aquesta ab independència y baix sa responsabilitat. Los que á ella han acudit saben de que manera la oficina ha correspost als móvils dels fundadors. Pero com dihem, creixen las necessitats dels agricultors y la oficina agrañida á la confiança que se li dispensa ha surtit al enfront d' aquestas necessitats, ha estudiat la manera d' augmentar sa activitat y sa esfera d' acció y ha sigut autorisada per l' Institut pera oferir nous serveys als agricultors. Travalls propis d' enginyers com alumbraments d' ayguas, instalacions propias pera sa elevació, canals de rego, construccions de molins, construccions rurals; millora de las condiciones agronómicas de las fincas, confecció de planos y medicions de terras; compra de adobs, sofre, llevors y quant als agricultors pot interessar; venda de fincas, de grans, de ví, oli, productes forestals, y quants surten de la terra, y tot quant ab aixó 's relacioni y noticias que als agricultors puguin interessar. Veus aquí 'ls assumptos de que la oficina, ab un personal á propósit, tracta d' ocupar-se, á mes dels que té á son càrrech, y com sia convenient que 'ls propietaris y agricultors tots ho sápigán, *L' ART DEL PAGÉS* se creu en lo cas d' anunciarho als nostres pagesos, y recomanarho eficazment.

DE «LA RENAISSANCE.»—«Havent circulat ab certa insistència que la invasió filoxérica havia traspasat los límits de la provincia de Gerona, sens dubte per haver alguns periódichs locals citat noms de poblacions que efectivament perteneixen á la de Barcelona, nostra Excm. Diputació indicá al Sr. Presta, delegat per aquella corporació en l' assumpto de defensa contra la filoxera, pera que immediatament se constituís á Pineda y Malgrat, punts que se suposavan tacats. Al efecte y sens pérdua de temps, ahir (día 7) se presentá á ditas poblacions ab l' objecte indicat avans, perque estant sobre 'l tapet la qüestió de la zona d' aïslament, casi natural, per l' altre banda del Tordera, pogués cerciorarse bé avans de la decisió definitiva de comensar los treballs preparatoris á dit objecte, evitant la Diputació de aquesta manera gastos inútils que deuen recaure sobre la provincia, en cas de que hi hagués la mes petita sospita. De las noticias adquiridas d' alguns vehins y dels alcaldes d' aquellas respectivas localitats, pot deduirse que no sols la alarma ha sigut infundada aquí, sino que allá no 's guarda 'l mes petit rezel ni 's té cap noticia d' aixó y lo que es mes, segons resulta del estat dels vinyats, que aquestos no poden estar en mes bon estat de lo que están avuy, sens que s' hi noti lo mes petit contratemps.

Aquestas son las noticias que 'ns ha comunicat lo director de *L' Art del Pagés*, que acompanyá al Sr. Presta en aquesta excursió agrícola, manifestantnos al mateix temps, que tal volta haurá pogut motivar la infundada alarma, l' haverse dit que á Sant Pol hi havia la filoxera y com

en la provincia de Gerona 's trovan altras poblacions que portan lo mateix nom de algunas de la costa de llevant, y entre aquestas Sant Pol de la Bisbal, Canet, Calella y altres, aixó haurá portat la confusió, que anant creixent ha fet suposar trobarse infestadas comarcas, que afortunadament fins ara no demostren perill de cap mena. No podem menos d'aplaudir lo bon zel que demostra en aquesta patriótica qüestió de vida ó mort pera 'l país nostra Excm. Diputació, que es la mes genuina representant dels interessos de la provincia.»

INVASIÓ FILOXÉRICA.—Cada dia van essent mes alarmants las noticias que 's reben de la provincia de Gerona sobre tan devastador insecte.

En la actualitat lo perímetro invadit á l' Ampurdá se circumscriu á la part oriental, partint de la desembocadura del riu Fluviá cap al S.; segueix una línea que aproximadament se confundeix ab la carretera de Figueras á La Bisbal, internantse fins á Sant Pol, y desseguida s' inclina al O. passant pels termes de Cruílles, Sant Sadurní, Monells y Flassá, recorrent una estensió de 45 kilòmetres. Segons la comissió exploradora, que baix la direcció del il·lustrat secretari de la Junta provincial d' Agricultura Sr. D. Joaquim de Espona, está examinant los terrenos pera examinar lo límit de la plaga, l' ha trobada ja ficada en lo terne de Celrá, no molt lluny de la capital, lo qual, com se deixa suposar, ha causat efecte desconsolador en la comarca.

NOU REMEY.—En un comunicat que ha publicat un periódich, un culliter de vi dona 'l següent procediment pera la extinció de la filoxera: se opera ab l' ácit acétich cristalisable (vinagre), de la mateixa manera que ab lo sulfuro de carbono, y si 's creu massa fort, per cada porró ó litre del referit ácit se li podrá barrejar mitx petricó d' aygua.

SOCIETAT VITÍCOLA DE LA CORONA D' ARAGÓ.—La gerencia d' aquesta societat anónima ab garantía hipotecaria confiada al ex-Director general d' Agricultura l' Exm. é Ilm. Sr. D. Anton Castell de Pons, que á aquesta qualitat reuneix la d' esser viticultor y escriptor agrícola, es una garantía de mes probabilitat pera 'l bon éxit d' una explotació rural, que té per objecte 'l cultiu de la vinya en terrenos adquirits en lo baix Aragó. Avuy que la elaboració del vi ha de ser una industria rural, si 's vol treure d' ell tot lo partit que 'n saben treure 'ls estranjers, nos plau veure en front de societats que 's proposan unn explotació agrícola important, á personas que á demés de reunir las circunstancias que requereix lo cas, coneixin las prácticas de la vinicultura com coneix lo Sr. Castell de Pons.

¡Si tots los capitals procedents de la terra, á ella s' haguessen retornat, de segur que Espanya estaria en un estat molt mes floreixent!

NOSTRES VINS.—La exportació de vins á Barcelona durant los cinch primers mesos del any actual puja á 740,195 hectólitres, corresponent á

Janer 128,511; á Febrer 133,665; á Mars 155,139; á Abril 167,893 y á Maig 154,987. En aquesta quantitat van incluits 374,681 hectòlitres que han sortit ab destino á Ultramar.

Ab aquestes xifres, que representen solament la exportació de nostra plassa, puig nos falten datos pera senyalar las expedicions directas dels demés mercats catalans, creyém ab dret á Catalunya pera emetre son vot en la qüestió del tractat ab Inglaterra.

CARTA DE MOLLERUSA.

Trobantme en aquesta població ab motiu d' alzar lo plano d' unas terras de D. Fortunat Galtés, aprofito las horas de sol mes fort pera enviar quatre ratllas. Mollerusa conta sols ab unas mil ánimas y está enclavada al mitj del terreno que 's rega ab lo canal d' Urgell y per aixó no es estrany que dita Societat hi tinga las oficinas, graners y demés magatzems de productes de la terra, aixís com la gran máquina de batre moguda per un salt d' aygua.

Los voltants de la població están ben provistos de vegetals y especialment hi han tiras de vinya, quals ceps tenen una vigorosa frondositat. Fins fa poch anys l' Urgell apenas cullia res mes que blat y oli, pero avuy ja s' hi comensan á donar llegúms y fruytas y en bastanta quantitat lo cultiu del cep, que va estenentse en abundancia, notantse l' augment d' arbrat ab los xops que segueixen las ondulacions del canal. Las ayguas d' aquest s' aprofitan també pera salts d' aygua á ff de moure turbinas pera moldre blat y fer farina pera la pagesía. En aquets moments s' estan construhint las obras necessarias pera colocarne una á la sortida de Mollerusa, propietat dels Srs. Calaf y Anglada ab maquinaria del Sr. Grau, industrial de Barcelona.

Lo dia de Sant Joan s' arrendaren á públich encant los diferents pobles que pagan lo *nové* al Canal y 'l tipo de la quantitat resultá aumentat pels arrendadors en uns 4 5000 duros mes del que havia fixat la Societat.

Lo mercat del dia de Sant Pere estigué bastant animat y 's feren algunas transaccions; la cullita del blat no ha estat mes que mitjana, la del ví 's presenta bastant bona y la del oli regular.

Com per tot arreu hi ha gent enginyosa y si 's busca bé 's trova sempre alguna cosa de bó en tots los pobles, dech parlar y no vull acabar aquesta sense donar compte d' *un nou trill* que 'm cridá molt la atenció en la plassa del Pou, n.º 14, estant exposat al costat de la porta de son constructor lo serraller D. Joseph Felip d' aquesta població. Consisteix en una plata-forma de fusta colocada sobre tres corròns de rutllas d' uns 20 cen-

tímetres de diàmetre y de planxa de ferro en forma d' estrella, fixas en l' eix sobre 'l que voltan. Al demunt de la plataforma s' hi coloca un pés ó bé l' home que guia la caballería de dalt estant, perque ab la pressió 's fá mes bona feyna de trinxa la palla y resulta mes menuda. Aquesta eyna que tirada per una sola caballería es molt útil pera las pagesías de nostres comarcas, perque reuneix á la baratura, la senzillesa y la bondat del treball, no val mes que 12 duros y baix aquet punt de vista es mes convenient encara, puix es fácil d' adquirir per totas las fortunas y per aixó la recomaném. Fa molta feyna y bona, segons poguerem averiguar pels que la coneixen.

La casualitat nos doná ocasió de saludar y estrenyer la má á dos de nostres mes antichs suscriptors de Mollerusa, los Srs. D. Llorens Baró y D. Joseph Martí y Eroles, en lo moment d' agafar lo tren pera retornar á Barcelona.—T.

REVISTA VINÍCOLA

Mes aviat podém dirvos que continua la calma en las operacions, que ja venim senyalantvos desde algun temps, que no pas que 'ls preus hajan suferit una sensible variació. Las noticias que tenim rebudas dels mercats francesos acusan que solzament logran algun favor las classes de graduació y color, sostenintse molt bé sos preus al igual que succeheix en los nostres. La regular demanda pera Fransa, pera ahont s' embarca bastant ab destino á aquells mercats, contribuheix á la bona situació del mercat.

Las operacions pera embarch á Ultramar han estat també reduhidas á alguna tranzacció de poca importancia, sostenintse, no obstant molt bé los preus per las classes bonas quals existencias son una mica reduhidas, tant en poder dels culliters com dels especuladors.

De Tarragona 'ns diuhen que las classes de color continuan sostenint molt bé sos preus, continuant molt desanimadas las que no reuneixen dita circunstancia.

Los preus corrents, son:

Vins sechs de la Comarca del peu de la Montanya, de 48 á 51 pessetas los 120 litros.—De la comarca del Camp, de 20 á 25.—De la del Vendrell, de 25 á 30.—De la del Montblanch, de 18 á 25.—De la del Priorat, de 50 á 55.—Las mistelas negras son una mica demanadas y no molt abundants, cotisantse, de 50 á 65 pessetas.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.